ОДНІЄЇ ЛИПНЕВОЇ НЕДІЛІ під час Божественної Літургії в українській церкві – у храмі Покрова Божої Матері, його настоятель Микола Гопайнич вручив поважні церковні нагороди – медалі «За жертовність і любов до України», дев'ятьом волонтерам Білої Церкви й району. Це не перша група людей, удостоєних такої щемливої відзнаки. (Загалом понад 50 волонтерів нагороджені медаллю «За жертовність і любов до України», 30 – медалями «За гідність та патріотизм», 2 – орденами «Єдність та воля», 3 – орденами «Лицарський хрест».) І ці наші земляки, як і численні попередні, попри свою непомітність широкому загалу, буквально щоденно – кожен у власний спосіб – протягом багатьох років допомагають Українському війську подолати російську агресію. Єдине, чим відрізняється, скажімо, перша така церемонія від цьогорічної липневої, – це характерною нині байдужістю більшості до подібних заходів. Звісно, пасіонаріїв ніколи не було й не буде багато. Але чи може це оправдати нашу бездіяльність, коли загроза втратити державу – така реальна?...

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

- ДОЛУЧАЙТЕСЬ ДО РОЗВИТКУ БІЛОЇ ЦЕРКВИ Стор. 2
- ПРО АВТОМАТИЧНЕ ПРИЗНАЧЕННЯ ПЕНСІЙ Стор. 7

Білоцерківська міськрайонна газета

Громадська думка

Виходить з 30 серпня 1990 р. № 53–54 (13858-13859), 17 ЛИПНЯ 2020 р. Роздрібна ціна 2 грн. 75 коп.

Коли війна прийшла у рідний дім

Аби дати собі відповіді на численні важкі запитання, ми відшукали людину, яка, власне, й ініціювала те останнє (як і багато попередніх) нагородження своїх дорогих, неймовірних, безцінних (усі гарні епітети тут будуть доречні) партнерів. Людину, яка, незважаючи на власні серйозні проблеми зі здоров'ям, із 2014 року й по сьогодні, без перебільшення, стала просто мамою не тільки для свого єдиного сина, а й для всіх «хлопчиків», котрі воюють за Україну на Східному фронті. Людину, яка на запитання, де вона брала кошти на ту велику посилку з балонами, таганками, іншим приладдям узимку 18-го, майже здивовано відповіла: «А кредити в банку навіщо?» Яка, тільки-но відійшовши в палаті реанімації від наркозу після операції на серці, взялася телефонувати «дівчатам», які в неї вдома готували передвеликодні посилочки бійцям... Одним словом, ми напросилися в гості до ТЕТЯНИ КАРПІВНИ ВАСИЛЕНКО (її все близьке середовище називає просто Карпівною, але ми так не будемо – бо зустрілися з молодою жінкою, і це без жодного кокетства). І вже під час розмови стало зрозуміло, яке то щастя, що ми не розминулися.

А розпочинали волонтерське життя Василенки (чоловік пані Тетяни Анатолій Володимирович завжди й в усьому поряд) із того, що виділяли гроші – обидві свої пенсії (живуть на чоловікову зарплату) – на те, щоб купувати захисникам усе необхідне. А перелік необхідного у ті перші і найважчі для війська роки був практично безконечний. Тому довго не вагалися: «Країні потрібна допомога». Тетяна Карпівна розшифровує: «Це наша хата, а в неї прийшов ворог». У першій посилці були розкладачки, матраци, подушки, постільна білизна (щоби хлопці не спали на мокрих через холодні осінні дощі піддонах і не хворіли). Була у комплекті й добротна палатка, на місці якої потім будувався бліндаж. «Війна... А хіба є на війні чиїсь діти?.. Вони всі наші», – спокійно і лагідно каже жінка.

Потихеньку під опіку Василенків додавалися все нові «свої» підрозділи. Невідомо, наскільки б вистачило «потужностей» родини, якби одного разу на оптовій базі Тетяну Карпівну грубо не образила продавщиця. Купуючи чергові сто відер, в яких зазвичай пересилала харчі, пані Таня попросила зробити знижку, пояснила, що готує посилку на фронт. На вимогу показати посвідчення, а його на той час у мами-волонтерки не було, вона дістала квитанції про регулярне пересилання посилок. У відповідь отримала крик, почула, що вона аферистка, яка наживається на війні... Від несподіванки, від сліз, що покотилися градом, від неможливості дихати Тетяна Карпівна мовчки пішла звідти. Ішла й не бачила дороги... Трохи отямившись, зателефонувала знайомій Ірині Кісельовій, тоді вже членкині Білоцерківської волонтерської групи Юрія Москаленка, яка допомогла з оформленням посвідчення.

Згодом навколо Василенків стали гуртуватися однодумці. Спочатку родичі, друзі, сусіди, а потім ті, хто вже не міг відмовити у підтримці волонтерам, по суті ставши в їхні ряди. Тож із часом до Василенків додалися громади місцевих греко-католицької та Православної церкви України, адвентисти сьомого дня, мешканці сіл Білоцерківщини, зокрема Острійок, Блощинець, Озерної, Бирюків... Незамінні друзі працюють і в УТОСі (Анатолій Савчук), де завжди готові напекти купу котлет чи іншої смакоти, де під потреби волонтерів навіть виділене приміщення. У 2015 році приєдналося ТОВ «Насолода плюс» Бориса Мартака (займається випічкою).

Давніми й потужними партнерами стали місцеві підприємства, виробники продуктів харчування та товарів легкої промисловості: «Маршалок», «Дригало», швейна фабрика ТМ «b.raise» та інші. Тісно здружилися з міськими освітянськими колективами, які очолює Юрій Петрик. Коло справжніх, небайдужих, патріотичних, мудрих, сердечних на якомусь етапі доповнили кияни. Словом, цей бойовий гурт ставав усе ширшим і міцнішим. «Так зібралося більше сотні людей. І кожен із них вкладає свою часточку в нашу перемогу», – говорить Тетяна Карпівна.

«Від усього серця я дякую кожній небайдужій людині, з якою звела доля в ці нелегкі часи: ви незамінні! Зичу вам доброго здоров'я, наснаги, здійснення найзаповітнішої нашої мрії – перемоги, щоб нарешті ми могли жити в мирі, ростити дітей для щастя у своїй вільній, прекрасній Україні!»

Тетяна ВАСИЛЕНКО

Знаю, що вона не хотіла акцентувати, але не можу не розповісти. Проблеми зі здоров'ям, що наздогнали її не так давно, скоріше за все, стали результатом неодноразових важких поїздок на війну. Дві з половиною тисячі кілометрів у обидва боки. Поганими дорогами. У всяку погоду. Без нормального відпочинку. За кілька сотень метрів від ворога. Під реальною загрозою бути обстріляними, коли треба було перевантажувати доставлений вантаж у цілковитій темряві й тікати до світанку або в ті кілька хвилин, поки вбивці по той бік фронту перезаряджають зброю... Скільки було таких ситуацій... Але Тетяна Карпівна про них не дуже охоче розповідає. Гадаю, не тому, що це неважливо, мабуть, тому, що краще за багатьох знає, що доводиться переживати військовим, які перебувають у тих екстремальних умовах постійно. Переконана – вона вважає некоректним порівнювати власні страждання з їхніми.

Скільки разів була на «передку», навіть не рахувала. Ось вона згадує, як узимку 2017 року дуже складно, але дісталися району шахти «Бутівка». Наші бійці там перебували в нелюдських умовах: мешкали в якійсь норі, все кругом розбито, зруйновано. Води немає. Холодно й голодно. Волонтери передали харчі, а хлопчики, розповідає жінка і не може стримувати сліз, беруть їх чорними руками, жують мовчки і дивляться згаслими поглядами в одну точку... Не розмовляли, не посміхалися, «діти з неживими очима»... Тоді волонтери відвідали й Авдіївку, «Зеніт»... Скрізь – те саме.

Знаючи реальний стан речей, білоцерківці надсилали й відвозили на Схід усе, що могли дістати чи виготовити власноруч. «Це були спальні мішки, взуття, шкарпетки, балаклави (взимку – навіть хутряні всередині), тисячі мішків, маскувальні сітки, електроплитки, морозильні камери, холодильники, вентилятори, електричні чайники, сонячні батареї (де немає світла), кабелі, «буржуйки», дизельні генератори, запчастини до машин, інструменти, цвяхи, сокири, електро- та бензопили, оптичні приціли, звісно – продукти (ковбаска, сир, м'ясні вироби, випічка, домашні смаколики)... важче сказати, що ми туди не посилали», – сміється моя співрозмовниця. Зауважмо, що машина, якою пані Таня зазвичай вирушає на Схід, завантажена під зав'язку. І, прямуючи в кінцеву конкретну точку, дорогою пригощають наших захисників з усіх підрозділів, які зустрічають! Тому, коли повертаються, їм радісно сигналять та махають руками на кожному блок-посту.

Буквально напередодні нашої розмови Тетяна Карпівна випадково зустрілася з жінкою-військовою, котра, як виявилося під час розмови, перебувала в одному з підрозділів, що в люті морози опинився без тепла і світла. Нова знайома знала, що балон, таганки (а значить – тепло й гарячий рятівний чай) та інші вкрай необхідні речі тоді їм забезпечила волонтерка Карпівна з Білої Церкви. Але ніколи її не бачила. Тож уявіть, якою щасливою була ця зустріч!

Ми ще довго-довго говорили. Переглянули безліч фотографій, і кожну з них пані Тетяна коментувала приблизно так: «Це мої хлопчики...», «Це для наших хлопчиків...». Ми згадували тих, кого довелося втратити у проклятій воєнній душогубці. Боляче і прикро було слухати враження волонтерів, перевірені власним досвідом, про тих цивільних осіб, які живуть на Сході України, але українцями не стали і вже ніколи не стануть. Натомість із захватом і вдячністю сприймалося все, що Тетяна й Анатолій Василенки розповідали про друзів, партнерів, однодумців, про їхні відзнаки, якими нагороджують командири військових частин та релігійних організацій. Сама ж наша героїня має дуже багато подяк від очільників військових підрозділів, яким допомагає, й нагород, у тому числі – орден «Лицарський хрест». Окремою нагородою спокійно можна вважати незабутню зустріч у Львові, яку для неї організували бійці, що вийшли із зони бойових дій на ротацію. Коли гурт легінів у військовій формі оточив її на платформі вокзалу і провідниця запитала в хлопців, кого ж це вони так урочисто проводжають, ті дружно відповіли: «Маму!».

Валентина ХРАБУСТ

Поліг за Україну

9 липня сумна подія зібрала білоцерківців на центральній площі міста – біля пам'ятної дошки Героям Небесної сотні прощалися з військовослужбовцем окремого загону спеціального призначення «Азов» військової частини 3057 Національної гвардії України підполковником Олегом Борисовичем Крашаницею, позивний «Терміт». Він відійшов у вічність 6 липня під час проходження військової служби в зоні ООС. Це був надзвичайно досвідчений спеціаліст з мінно-підривної справи. Завдяки йому врятовано сотні, тисячі людських життів, розміновано кілометри територій…

Олег Крашаниця народився в місті Павлограді Дніпропетровської області 19 листопада 1967 року. В 2006 р. доля привела його до нашого міста, згодом він звільнився в запас і вирішив використовувати свою спеціальність сапера вже у мирному житті – працював на кар'єрі. А з перших днів війни навчав саперної справи побратимів.

Віддати востаннє шану захисникові України прийшли рідні, друзі, знайомі, військовослужбовці та просто небайдужі мешканці Білої Церкви.

Звернувся до присутніх і міський голова Геннадій Дикий, який зазначив: «На жаль, сьогодні ми втрачаємо найкращих, справжніх героїв, захисників. Стояти тут, на площі, у мирному місті, ми можемо завдяки таким воїнам, як Олег Борисович. 6 років війни він витримав, як чоловік, але не витримав його організм. Це велика втрата для нашого міста. Щоб через віки ми пам'ятали про подвиг Олега Борисовича, його буде поховано на Алеї Героїв». Також Геннадій Анатолійович висловив співчуття рідним, близьким, бойовим друзям.

Добрим словом згадав побратима командир інженерно-саперної роти, друг Кучерявий. Вони познайомилися 2015 року, коли Олег прийшов у «Азов». За час служби той проявив себе як висококласний фахівець, котрий підготував багато саперів, готових до виконання бойового завдання – очистки територій від вибухонебезпечних пристроїв. Та він і сам не цурався та не боявся ходити в сіру зону разом з особовим складом. «Це дуже важка втрата для нас усіх», – наголосив Кучерявий.

…Колоною присутні рушили центром міста, щоби провести захисника в останню путь. Для родини, земляків, усіх, хто знав Олега Борисовича, він назавжди залишиться сміливою, мужньою людиною, справжнім патріотом України, який гідно виконав свій обов'язок перед Батьківщиною.

Ми просто мусимо пам'ятати сьогоднішніх Героїв, бо це наша совість і честь, це наше мирне небо над головою, зрештою це наш спротив агресору.

Юлія ШТОНДА

Місто

За участь у Громадському бюджеті боротимуться 40 проєктів

30 червня завершився прийом проєктів на конкурс Громадського бюджету. Це проєкт взаємодії влади та громадськості в бюджетному процесі, який реалізовується в Білій Церкві уже четвертий рік поспіль. Завдяки такому інструменту демократії всі охочі можуть взяти участь у розподілі бюджетних коштів та власноруч зробити місто кращим.

▲ Тож цьогоріч на розгляд було подано 40 проєктів, серед яких 15 малих та 25 великих – на загальну суму 78 мільйонів гривень. Реалізовані будуть лише ті проєкти, що здобудуть найбільшу кількість голосів під час голосування, яке відбудеться у вересні–жовтні цього року. Термін реалізації проєктів – з 1 січня до 31 грудня 2021 року. На втілення кращих пропозицій, які мають обрати самі білоцерківці, з міського бюджету буде виділено 10 млн грн. Максимальна вартість великого проєкту – від 300 тисяч до 3 мільйонів гривень, малого – 300 тис. грн.

▲ Нагадаємо, що для участі у Громадському бюджеті-2020 авторам проєктів потрібно було описати свою ідею, зібрати не менше 25 підписів на його підтримку, зареєструвати в Центрі надання адміністративних послуг або за допомогою платформи електронної демократії «EDEM Громадський Бюджет», залучити на свою підтримку якнайбільшу кількість білоцерківців та отримати перемогу в голосуванні.

▲ Проєкти мали відповідати низці вимог, а саме: бути інфраструктурними, не носити фрагментарний характер, доповнювати загальний вигляд вулиці, двору чи парку, відповідати основним засадам та концепціям, визначеним у Стратегії розвитку міста Біла Церква на період до 2025 року, тощо.

▲ З усіма проєктами можна ознайомитися на офіційному сайті Білоцерківської міської ради, а також на платформі електронної демократії «EDEM Громадський Бюджет» (budget.e-dem.ua/3210300000). Розгляд проєктів триватиме до 31 серпня 2020 року. Потім на черзі – голосування, визначення переможців та реалізація проєктів.

Не зволікаймо та долучаймося до розвитку Білої Церкви разом!

Олег ТУРІЙ, член робочої групи по реалізації Громадського бюджету в Білій Церкві:

– Щороку проєкти, подані до Громадського бюджету, відзначаються дедалі більшою креативністю, актуальністю, фаховістю, професійним підходом до справи. Вони спрямовані на розвиток благоустрою міста, носять культурно-мистецький, інформаційний, освітній, навчально-виховний характер.

Варто зауважити, що цьогоріч, у зв'язку з посиленням карантинних вимог, спрямованих на запобігання поширенню коронавірусної інфекції, всі процеси щодо ознайомлення з проєктами та голосування за них налагоджені в онлайн-режимі. Голосування відбуватиметься лише через електронний сервіс. Білоцерківці матимуть змогу проголосувати за три проєкти серед малих та за три серед великих.

Тож нині кожен білоцерківець має нагоду детально ознайомитися з усіма поданими ідеями та обрати найбільш вдалу і креативну, аби в подальшому саме вона була однією з тих, які принесуть найбільшу користь для нашого міста.

Тривають ремонтні роботи прибудинкових територій

▲ Для мешканців багатоквартирного будинку головне, аби там, де вони щоденно ходять, де граються їхні діти, було комфортно, безпечно й, звичайно, красиво. Тому це є актуальним питанням для влади, зауважує офіційний сайт міської ради.

▲ Щорічно в Білій Церкві здійснюють численні як капітальні, так і поточні ремонти прибудинкових територій. Першочергово звертається увага на ті ділянки, де покриття потребує якнайшвидшого ремонту. А під час нього використовують не тільки асфальтне покриття, а й тротуарну плитку, яка є зручною в експлуатації.

▲ Наприклад, нещодавно було проведено капітальний ремонт території біля будинку на бульварі Олександрійському, 145.

▲ Наразі департамент житлово-комунального господарства працює над організацією ремонтних робіт 110 прибудинкових територій на суму близько 19 млн грн (з них безпосередньо на роботи буде витрачено 18 млн грн, на ПКД, проведення геодезії – близько 1 млн грн).

▲ Вже розроблено 47 проєктів, які невдовзі почнуть реалізовуватися. Виконано ремонт 32 прибудинкових територій.

Речі другої необхідності

● Американський дослідник вважав, що, не задовольнивши попередній рівень, не можна перейти на наступний. Себто, якщо повною мірою ви не забезпечені отими згаданими елементарними речами, то вищі потреби, як-от: дружба, творчість, моральність, громадська активність та інші, вам наразі будуть чужі й незрозумілі. Але історія, навіть її сучасна доба, просто закидала нас прикладами, які в цю схему не влізають. Коли люди, живучи в економному режимі, у відвертих злиднях, складаючи копійку до копійки, все одно ішли на барикади, на війну або ж просто на ідейну акцію, себто жертвували своїм психічним, фізичним здоров'ям і життям заради вищих цінностей і потреб, таких як свобода, гідність, честь, традиції, національна пам'ять, право вибору, право голосу, право на повагу і самореалізацію тощо. Щоправда, в розмові про таких людей монобільшість сучасного українського суспільства хіба покрутить пальцем біля скроні. Уявляєте, яка дивина? Індивіди, які за своїми життєвими потребами не відрізняються від решти ссавців, вважають бовдурами справжніх людей, яким від життя потрібно більше, ніж спати, їсти, відпочивати і самовідтворюватися. Які, керуючись складнішими мотивами, можуть іти наперекір первісним інстинктам та унітарній споживацькій філософії.

Їжа, одяг, предмети гігієни, житло – це ті речі, які забезпечують наш фізичний комфорт, належний рівень здоров'я, а отже, виживання. Відповідно до сформульованої колись соціологом Абрагамом Маслоу ієрархії потреб, необхідність у воді, харчуванні, сні, безпеці є базовими пунктами, що лежать в основі життєвої піраміди. На цьому рівні ми з вами фактично не відрізняємося від тварин.

● Тож помилково вважати, що нас оточують самі лишень справжні, себто культурні, люди. Адже сам термін «культура» походить від латинського слова «cultura», що означає обробіток землі. Людина – це не земля, але вона здатна сама себе «обробляти». Класичний спектр значень слова «cultura» передається в сучасній українській мові словами «оброблення», «виховання», «створення», «формування», «шанування». Тобто саморозвиток – ще одна річ, яка вирізняє нас від диких сусідів по планеті. Ще одна річ другої (інколи останньої) необхідності, якою більшість із нас гребує.

● Тож чи варто дивуватися, що демократичний принцип працює проти населення України? Люди, яким дано право (на жаль, тільки у зв'язку з віком і громадянством) голосувати, за останній рік на ютубі найбільше дивилися кліпи колишнього російського КВК-шника, який нині сяє на московській поп-сцені під псевдо Артур Пірожков. Однак, поїдаючи за дві щоки медіапродукцію країни, з якою ми воюємо вже сьомий рік, співвітчизники не забувають запивати. Бо цікава статистика нам підказує, що серед товарів-лідерів інтернет-продажів під час карантину поряд із масками, антисептиками і продуктами харчування зручно й міцно вмостився алкоголь. Чомусь думалося, що якщо вже сидіти вдома і витрачати гроші на щось не першочергове, то це, скоріш за все, буде книжка. Але ні. Замість книжки – пляшка. Ще одна прикрість, ще одне розчарування, яке, втім, логічно вписується в картину абсолютного безумства, що розгорнулося в країні за останній рік. Усім правлять причиново-наслідкові зв'язки. У нашому випадку електоральна більшість не усвідомлює причини занепаду і до кінця не здатна осягнути його глибину.

● У цьому контексті варто згадати ще одного соціолога – Роберта Ділтса, також автора піраміди, яка змінила життя багатьох. Вона складається з певних логічних рівнів, кожен із яких містить ключове запитання. Скажімо, гіпотетичний чоловік спочатку запитує себе: «Що я маю?» (наприклад: погану важку роботу, маленьку квартиру, двох дітей), потім логічне: «Що я роблю?» (працюю на поганій важкій роботі, чого явно недостатньо). Далі наш уявний респондент цікавиться: «Як я обираю?» (сім'я, школа, оточення його запевнили в тому, що він маленька людина, яка ні на що не впливає. Тож він не бачив сенсу напружуватися, вчитися і розвиватися й у підсумку обрав погану важку роботу, бо більше нічого не вміє). Тоді настає час запитання: «То хто ж я?» (а ніхто. Та сама маленька людина, яка ні на що не впливає, а отже, їй ні про що не треба думати.) І на вершині піраміди людина має спитати себе: «Для чого я живу? Яка в мене місія?» І ось на це фундаментальне запитання у більшості людей немає відповіді. Хоча звідси витікають всі закономірності їхнього життя. Місія має бути, хай навіть наївна й пафосна, як наприклад, змінити систему освіти своїм блогом. Але людина буде рухатися до неї, розвиватися, обробляти своє поле і неодмінно чогось досягне, збагативши себе й інших. А той, хто живе просто так або взагалі не бачить сенсу в своєму житті, замість мети існування завжди інстинктивно шукатиме йому виправдання. Він робитиме поганий вибір і не матиме того, чого хоче.

● Приміром, поширеною метою буття багатьох українців є народити дітей, виростити їх і поставити на ноги. Це справді достойно і шляхетно, але не достойніше і не шляхетніше за ведмедів, які також народжують, годують та захищають ведмежат і відпускають їх у світ лише коли ті окріпли та вміють полювати самотужки. Діти – не вазони, їх недостатньо поливати. Їм варто передавати знання, досвід, моральні орієнтири і цінності, поняття обов'язків, прав і свобод. Слід бути цікавими для них, аби й вони були цікавими глибокими людьми. А для цього необхідні самоосвіта і культурне самозбагачення, підвищення життєвої компетенції – ці речі другої необхідності, які розширять нашу цікавість до світу, привчать наш розум аналізувати та не дадуть сплутати хороше з поганим. Саме завдяки цьому ми зрозуміємо, для чого ми тут і хто ми такі. Нам відкриється, як правильно обрати шлях і як ним пройти. І тоді ми отримаємо бажане.

Богдан ХРАБУСТ

ВІТАЄМО ІМЕНИННИКІВ!

У липні свої дні народження святкують ветерани Залізничного селища: К.М. Балацька, Г.А. Дмитрук, Ю.І. Кононенко, С.О. Ліченко, Г.М. Музиченко, Л.І. Машковська, І.С. Минзар, Л.В. Поліщук, К.М. Сліпчук, В.А. Савчук, В.І. Шаблінська, Н.М. Шиманська, І.П. Яроцька.

Бажаємо здоров'я, сонця у зеніті,
Любові, доброти і щастя повен дім,
Нехай у серці розкошує літо
І соняхом квітує золотим!

З повагою – Б.П. Щербаков, голова ради ветеранів 4-го мікрорайону

Білоцерківська рада ветеранів-учителів вітає з ювілеями своїх колег, які народилися у липні: І.К. Бофталовська, Л.С. Іщенко, Л.П. Прокушева, К.Г. Рибченко, В.Л. Цепенніков, Ж.О. Швець.

Від щирого серця, з легкою рукою
Вам ми бажаєм, щоб щастя – горою!
Щоб кожної днини – лиш радість і свято,
І всього, що хочете, хай буде багато!

З повагою – Г.І. Гашинська, голова ради ветеранів-учителів

«Поету не треба по батькові – знали б по Батьківщині»

СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ ВОЛОДИМИРА ІВАНЦІВА

Постать українського письменника, перекладача, редактора, літературознавця і краєзнавця, мовознавця і журналіста, публіциста, шеф-редактора заснованого під його керівництвом Білоцерківською «Просвітою» альманаху «Біла Церква», лауреата міської літературно-мистецької премії ім. І.С. Нечуя-Левицького, упорядника і видавця, громадського діяча Володимира Опанасовича Іванціва ніколи не зникне з літературної карти не лише Білоцерківщини, Київщини, а й усієї України та тих держав, твори письменників яких він переклав на українську.

Андрій Гудима і Володимир Іванців

Як багато зробив він для відродження незалежності держави Україна, пробудження національного духу, перебуваючи на посаді голови Білоцерківського міськрайонного об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т.Г. Шевченка. Скільки вечорів, літературних свят, конференцій, міських конкурсів, фестиваль «Соборний дзвін» зорганізовано Володимиром Опанасовичем, незабутнім трибуном-оратором, ведучим членом журі. А як дбав він про чистоту рідної мови, популяризував, де тільки була змога, широке її вживання і спілкувався завжди українською. Чи хіба можна забути презентації видань, які він організовував і проводив: збірки «През щаблю маєм право», «Білоцерківського Кобзаря» тощо? Багато досліджень провів В. Іванців щодо повернення з небуття поетів «Розстріляного відродження» (видані ним книги, проведені вечори-меморіали пам'яті). І ще один приклад – громадський діяч завжди передавав у дар бібліотекам Білої Церкви та району не лише свої книги (всього – більше тисячі), а й цілі бібліотечки краєзнавчого характеру. Так, у 2004 році письменник подарував 300 книг сільським бібліотекам. Здавалося, що митець не знав утоми, настільки активним було його життя. І йшов ним літератор і громадський діяч безкомпромісно, непоступливо, без манівців.

Справа – це той вузлик, що виявляє суть людини, її єство і помисли. Ніколи нічого для себе не просив, ні під кого не підлаштовувався, про все мав свою думку – мудру і справедливу. З цим чоловіком можна було погоджуватися чи не погоджуватися, підтримувати і поділяти його погляди чи заперечувати їх, але вдавати, що його діяльність і творчість тобі байдужа, не можна. Він був такою людиною, яка своїми діями, своєю справою щомиті прагла розбудити совість, відновити пам'ять, відродити славу давно минулих днів свого народу, позбавити невігластва, розвінчати заскорузлі стереотипи нашого мислення. Людина, яка без галасу, самореклами, піару і метушні робила те, у чому було її призначення, до чого мала покликання і натхнення, хист і розуміння важливості моменту. Все це призначено було йому Всевишнім – утверджувати Добро і Справедливість, Правду і Гідність, розкривати красу української мови поетичним словом. Таким він був – найліричнішим поетом нашого краю, сатириком, веселим жартівником, дослідником історичного минулого – наш незабутній Володимир Іванців.

З надзвичайною ніжністю творив свою лірику, вилиливаючи у вірші душевні почуття. Його переклади творів аж із дванадцяти мов світу відзначаються довершеністю. Небайдужість, гіркоту та біль, співпереживання людському горю відчуваємо, читаючи впорядковану ним книгу спогадів «Голокіст». Дослідження літературного процесу на Білоцерківщині знайшло відгук у збірці «Заспів на Пороссі». Свідченням синівської любові до України, її історії та святинь стали літературно-художні видання «Іван Мазепа. «През шаблю маєм право» та «През слово маєм право». Заслуговує найвищої похвали і книга В. Іванціва «Подолання синдрому Гоголя». Автор досліджує творчий шлях Віктора Міняйла, Андрія Гудими, Тетяни Шарової, Віктора Грабовського, Ніни Опанасенко, Анатолія Кисліцина. Ряд публіцистичних і літературних матеріалів присвячено Івану Мазепі, Тарасові Шевченку, Адаму Міцкевичу, Олександру Пушкіну, Юрію Будяку (Покосу), які бували у Білій Церкві й описали наше місто у літературі. Стаття «Забуті обличчя» нагадуватиме нам про славних краян: Оксану Чурко, Михайла Чалого, Бориса Познанського, Петра Лебединцева, Модеста Левицького, Мирослава Ірчана, Леоніда Болобана (Серговського), Василя Регініна, Ірину Шкаровську, Ольгу Ленік, Марію Познанську.

В руках митця постійно був олівець і аркуш паперу. Навіть уже дуже хворий, на лікарняному ліжку, він робив нотатки, бідкався, що мало часу залишилося. А ще з тугою і болем у голосі побивався над долею своєї дружини Жанни та маленької внучки Діани. Адже дружина з останніх сил тягнула хатнє господарство, Діанину школу, обробляла самотужки дві дачі. Володимир Опанасович стійко переносив важку хворобу. До останніх хвилин свого життя був відповідальним, наполегливим і вимогливим до себе...

Колеги-літератори, Віктор Міняйло, Віктор Грабовський та інші, гарно відгукувалися на кожну його нову книгу. Андрій Гудима, приміром, відзначав, як «мучилась і мужніла у творчих пошуках душа поета... Як потрібно було перегоріти і перетліти душею, скільки сил потрібно було, щоб не розчаруватися, не змаліти у слові і помислах своїх! І... «вернутися дощем на порепану спекою землю»... і не лише вернутися, а й твердо заявити про себе: «Я іду на сонячні дощі // І на сніг холодний і лапатий, // Я іду похилений, лобатий // І несу свій камінь на душі...»

Тетяна БІЛА

На виконання Указу Президента України від 08.11.2019 р. №837 «Про невідкладні заходи з проведення реформ та зміцнення держави» Пенсійним фондом України у червні 2020 року розпочато впровадження нової системи, «Автоматичного призначення пенсій», тобто подати документи для призначення пенсії можна через особистий кабінет на веб-порталі за допомогою кваліфікованого електронного підпису.

Пенсійний фонд України запровадив нову е-послугу – автоматичне призначення пенсій

■ Відтепер пенсія призначається автоматично при досягненні пенсійного віку. Додатково звертатись та особисто відвідувати органи Пенсійного фонду не потрібно. А для користувачів, які ще не є пенсіонерами, сервіс дозволяє надати всю необхідну інформацію для призначення пенсії завчасно.

■ Особливістю новації є те, що пенсія буде призначатися без особистого звернення до територіального органу Пенсійного фонду на підставі поданих у зверненні документів.

■ Користувачу, який не є пенсіонером, потрібно авторизуватися на порталі Фонду за допомогою кваліфікованого електронного підпису (КЕП). Після цього – заповнити анкету, додати скановані копії документів, підписати заяву КЕП та надіслати її до органу ПФУ.

■ Документи, що підтверджують трудову діяльність (трудову книжку, документи про навчання, військову службу тощо), можна подати завчасно. Трудову книжку може подати як роботодавець, так і сам користувач.

■ Нормативними документами, якими встановлено вимоги щодо підтвердження трудового стажу в разі відсутності трудової книжки та подання документів для призначення пенсії, є:

– порядок підтвердження наявного трудового стажу для призначення пенсій за відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 1993 р. №637;

– порядок подання та оформлення документів для призначення (перерахунку) пенсій відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», затверджений постановою правління Пенсійного фонду України 25.11.2005 р. № 22-1 (у редакції постанови правління Пенсійного фонду України 07.07.2014 р. № 13-1).

■ В особистому кабінеті застрахованої особи на порталі оновлено блок «Комунікації з ПФУ» та додано можливість подання «Анкети-заяви на автоматичне призначення пенсії». Для ознайомлення надається повідомлення про запровадження нової сервісної послуги та кроки, які необхідно виконати перед формуванням анкети-заяви на автопризначення пенсії.

■ Після ознайомлення надається форма анкети, де деякі поля заповнюються автоматично за даними особи, наявними на порталі, деяку інформацію необхідно додати в ручному режимі. Під час формування анкети-заяви найбільше часу займає додавання файлів сканованих документів, що підтверджують набутий трудовий стаж та які ідентифікують особу. Файли документів потрібно підкріпити у відповідному розділі, кожний розділ містить перелік необхідних документів.

■ Підтвердженням того, що людина виявила бажання подати документи для призначення пенсії в автоматичному режимі, є проставлення відповідної відмітки про надання згоди.

■ Ще раз візуально перевіривши повноту та правильність заповнення всіх полів, перелік доданих документів, необхідно натиснути кнопку «Відправити до ПФУ».

■ Система передбачає зворотній зв'язок за результатами опрацювання звернення. Так, у вкладці «Мої повідомлення» буде надходити інформація щодо опрацювання звернення спеціалістами Фонду.

■ Документи, які надаються для призначення пенсії при опрацюванні звернення «Автопризначення пенсії», спеціалісти Фонду оцифрують та атрибутують. На їхній підставі буде сформовано електронну пенсійну справу, складові якої стануть доступні для перегляду у відповідному розділі на веб-порталі «Моя пенсія» особам, які набули статусу пенсіонерів.

■ Процес оцифрування та атрибутування документів, таких, як трудова книжка чи інших документів про стаж, можна спростити, якщо подати їх заздалегідь, надіславши для опрацювання скановані копії документів за допомогою сервісу «Надання сканкопії трудової книжки». Зробити це можна незалежно від часу виходу на пенсію, послуга доступна для всіх користувачів, які авторизувалися із кваліфікованим електронним підписом.

■ Веб-портал Пенсійного фонду України постійно оновлюється та розширює перелік послуг, які надаються в електронному вигляді. Незабаром послуга буде доступна також користувачам, які не мають КЕП. Вони зможуть авторизуватись через BankID або Інтегровану систему електронної ідентифікації (id.gov.ua).

Оксана БУРІМСЬКА,
начальник Білоцерківського відділу обслуговування громадян № 2 (сервісний центр) управління обслуговування громадян ГУ ПФУ в Київській області

Роде наш красний...

Великий український педагог Костянтин Ушинський писав: «Важко виразити словами те особливе, світле щось, що народжується у нашій душі, коли ми згадуємо тепло рідного сімейного гнізда. До глибокої старості залишаються в нас якісь сердечні зв'язки з тією родиною, з якої ми вийшли». Так, родина, сім'я – це найдорожче для кожної людини. Мабуть, недаремно український День родини святкують влітку – щоб за широким празничним столом змогла зібратися вся рідня і лилися спогади, спогади... Знати свій родовід, зберігати пам'ять про нього – це наш обов'язок не лише перед минулими, але й перед майбутніми поколіннями.

У цьому році карантинні обмеження не дозволили відзначити свято, не всі родини змогли зібратися разом. Але вихід завжди є. Згадати родичів, поділитися спогадами про дружні родини колектив бібліотеки-філії №10 запропонував своїм користувачам у форматі онлайн, приєднавшись до флешмобу-конкурсу «Моя родина». Красиві, дружні сім'ї на світлинах були доказом того, що у кожного з нас «рід великий, край багатий». І з таких родин складається український народ. А Тетяна Качанова, Ніна Ковальчук, Софія Гіптенко отримають ще й подарунки від організаторів.

На жаль, нині родинне коріння українського народу підтято – ми розмовляємо суржиком, не знаємо своїх традицій, не бережемо власну культуру, навіть споконвічно українські землі хочуть забрати... Потрібно задуматись, адже лише від нас з вами залежить, житимуть наші нащадки, чи зникнуть з лиця землі. Не даймо всохнути родовому дереву нашого народу, адже «людське безсмертя з роду і до роду / Увись росте з коріння родоводу».

Ганна НАГОРНА

▶ *Невигадана історія*

Заборонене кохання

Іван ЧАЙКА

Я люблю гортати свій старий фотоальбом. Коли вдивляєшся у пожовклі від часу фото, в пам'яті, мов кінострічкою, пропливає моє довге, нелегке життя. Ось погляд затримався на колективному знімку однієї з медичних установ, де я працював у повоєнні роки. І що більше я вдивлявся у фото, то виразніше виділялася постать мого товариша, лікаря Андрія. Відклавши альбом, я поринув у сумні спогади.

Андрій вирізнявся серед інших великим життєлюбством. Завжди веселий, усміхнений, грав на гітарі, чудово співав, ще й козак, багатий на вроду. Ну вилитий Петро з «Наталки-Полтавки»: високий, стрункий, мав чорні пишні вуса, дужу поставу.

До нашого закладу відразу після інституту приїхала на роботу грузинка Тамара Аванесівна. Якою ж вона була красунею, немов цариця Тамара! Тонкий стан, довга коса, чорні брови, карі очі, рум'янець на засмаглому обличчі, приємна усмішка, якій неможливо було протистояти. Вся наша чоловіча братія була причарована. Тамара це помічала, але тактовно, вміло відхиляла залицяння чоловіків: «Не звертайте уваги, я така ж, як і інші жінки».

Час минав. Недосяжна Тамара, здавалося, жила тільки роботою. Про вродливу грузинку як про талановитого лікаря-кардіолога писали місцеві газети. А мій товариш Андрій, зразковий сім'янин, голова профкому, змінився. Куди зник отой Андрій-веселун? Він ходив сумний, ніби хворий, засмучений. На запитання: «Що з тобою?» відповідав: «Усе гаразд, думаю, з часом все мине...» Лише так ми здогадались, що Андрієву душу ятрить нестерпний біль, неспокій, який він марно намагається побороти.

Згодом стали помічати, що під час зустрічі Тамара та Андрій то блідли, то червоніли, а далі сталося так, що колеги вже не могли на людях ховати свої почуття один до одного. Це було заборонене кохання, і мала статися якась розв'язка. І вона сталася. За аморальну поведінку принижені Тамара та Андрій стали перед товариським судом трудового колективу. Тоді, у 50–60-ті роки, так вирішувались і сімейні негаразди, і позашлюбні амурні справи.

На очікуване видовище зібралися всі. Зала гуділа. Хтось співчував винуватцям дійства, а хтось відкрито кричав: «Ганьба! Розлучниця сім'ї!».

Блідий Андрій, схиливши голову, стояв мовчазний, лише важко дихав. Тамара ж, навпаки, зі своїм кавказьким темпераментом не таїла почуттів: «Кохаю Андрія. Не в силах наказати своєму серцю не кохати. Я заслуговую на покарання і готова його прийняти. Але не карайте Андрія. Благаю вас!».

У залі запала тиша. Суд постановив: лікаря Тамару Аванесівну перевести в інший лікувальний заклад, а Андрія за аморальну поведінку зняти з посади голови профкому.

При виході із залу Тамара, не криючись, впала Андрієві на груди і заголосила так, як голосять на похороні. Хтось не витримав і промовив: «Господи, чи Ти не бачиш ці муки? За що послав хорошим людям таку кару? Чому дав їм зустрітися в цьому житті?»

Більше Тамару ніхто не бачив, мов її ніколи й не було. Відомо тільки, що вона звільнилася з роботи і кудись виїхала. Ніхто не наважувався спитати Андрія, куди поділася його кохана, та, видно, він і сам не знав. Схуд, очі запали, став якийсь байдужий до життя, роботу виконував хоч і бездоганно, але якось механічно, без вогника...

Грузія радо зустріла Тамару. Вона стала працювати лікарем в одній зі столичних клінік. Одержавши першу від неї вісточку, Андрій ніби знову ожив. Листування стало сенсом їхнього життя. Розлука, час і відстань не мали значення для закоханих.

Тамара стала відомим у країні лікарем, виходили у світ не лише її наукові праці, але й збірки віршів, на які композитори складали пісні про кохання. Грузинська поетеса стала відомою в усьому Радянському Союзі. Вона ні за кого не виходила заміж, відкидала пропозиції завидних женихів, шанувальників свого таланту.

Та сталося непередбачуване: Тамара невиліковно захворіла. Про свою тяжку недугу вона не повідомила Андрієві, щоб не турбувати його. Коли її вже зовсім почали покидати сили, написала йому короткого передсмертного листа: «Андрію! Коханий мій! Я вмираю, і вже нічого не змінити. Господь покарав мене за гріх, та якби Він продовжив моє життя, то кохала б лише тебе. Якби Господь подарував друге життя, то лише ти, єдиний, був би в моєму серці. Спасибі тобі за те, що був у мене. Я ні про що не жалкую. Прощай і бережи себе. Твоя навіки Тамара». Останні слова були розмитими, видно, писані безсилою рукою, залиті сльозами.

Мов грім серед ясного неба, сумна звістка шокувала Андрія. Він був у відчаї. В короткій відповіді Андрій писав: «Дорога Тамаро! Терміново я буду у тебе. Наша любов врятує тебе!»

Але Тамара не встигла отримати листа від коханого, пішла в небуття. Всевишній звільнив її від душевних і тілесних мук.

Хоронили лікаря і поетесу з усіма почестями. В церкві лунали дзвони, санітарні машини гули сиренами, поети над могилою читали її лірику.

Мов на крилах, поспішав Андрій у Грузію, сподівався застати Тамару, вірив, що будуть разом. Та марно. Був уже третій день після поховання. По дорозі на цвинтар Андрій не йшов, а біг, падав, піднімався і знову біг. Скуповував усі квіти, які міг тільки донести.

На цвинтарі було тихо, безлюдно, лише здалеку доносився ледь чутний пташиний спів. Відшукавши свіжу могилу, обставлену вінками, Андрій поклав квіти і довго стояв, онімівши, з опущеною головою. Потім, ставши на коліна, він ледь чутним голосом промовив: «Тамаро, кохана, не діждалась ти мене. Тепер ми разом».

Сумно було спостерігати, як у нещодавно чорночубого Андрія, бувалого фронтовика, який не раз дивився смерті в очі й вистояв, за останні дні вся голова покрилася сивиною.

Люди часто бачили Андрія на цвинтарі. Він цілими днями просиджував біля могили Тамари. Потім зник. Ходили чутки, що бачили його бродячим у глухих грузинських селах. Дехто розповідав, що в одному із монастирів з'явився монах, схожий на Андрія, худий, немічний...

Більше ніхто і нічого не знає про його долю. Не знаю і я. Але оте фото ревно бережу в своєму альбомі.

Свята Юліанія, княжна Ольшанська

19 липня

❖ Давно-давно, десь на початку 16 століття, жив-був один князь на ім'я Георгій. Мешкав він у містечку Дубровиця, що на Рівненщині, а походив зі славного роду князів Ольшанських. Його дуже шанували волиняни. Ще б пак! Такого відважного захисника рідних земель від частих нападів татар годі було й шукати. Крім того, уславився він багатьма богоугодними справами. Був Георгій людиною багатою, але й щедрою. Опікувався Києво-Печерським монастирем, якому жертвував чималі кошти.

❖ Та не через ці всі добрі справи пам'ять про князя живе аж донині. Найбільше прославила ім'я Георгія Ольшанського його рідна донечка, яку звали Юліанія. Дівчина хоч була княжого роду, та не підносилася через це над іншими, а залишалася надзвичайно скромною. Бо ж гарно засвоїла Святе Письмо, в якому написано, що справжня прикраса жінки – не коштовне вбрання, а добрі вчинки. Ці слова князівна завжди пам'ятала і прикрашала своє праведне життя цнотливістю, милосердям, добротою, повсякденною молитвою. А сама була тиха та лагідна до всіх, покірна батькам своїм.

❖ Та недовго князь і княгиня тішилися донечкою. Їхня люба, ще зовсім юна дитина зненацька померла. Тужили за нею рідні, плакали всі люди, хто знав її. Адже дівчину не тільки любили та шанували, а вже за життя вважали ледь не святою.

❖ І повелів батько вбрати дитя своє улюблене по-царськи. Одіж шовком та золотом вигаптували, на пальці коштовні персні з дорогоцінним камінням одягнули, а на голову дівочий золотий вінець, оздоблений бісером, поклали. Лежала красуня у домовині, наче спляча, випромінюючи дивний спокій. Поховали ж князівну в святому місці – під мурами Успенської церкви на території Києво-Печерського монастиря. А хоронили там далеко не всіх, а тільки тих, хто мав якісь особливі заслуги перед Лаврою.

❖ Минуло багато років з того часу. Про князівну Ольшанську вже й ніхто не згадував, а могилка її загубилася на монастирському подвір'ї. Та якось ченці стали копати під стінами церкви нову могилу. Раптом лопата одного наткнулася на щось тверде. Коли розчистили від землі те місце, то виявили давнє поховання. До труни була прибита срібна дощечка із зображенням герба князів Ольшанських, а під ним напис: "Юліанія, княжна Ольшанська, донька князя Георгія Ольшанського, преставилася дівою в рік від народження свого шістнадцятий".

❖ Коли ж відчинили домовину, то від побаченого всі застигли в подиві. Бачили ченці вже багато нетлінних мощей, але на таке ніхто не сподівався... Князівна мала такий вигляд, наче щойно заснула. Це було надзвичайне диво! Диво, яке міг дарувати тільки Господь! Майже сто років пролежало тіло святої в землі та зовсім не змінилося. Навіть вбрання та прикраси були, як нові. І ми з вами сьогодні змогли б побачити цю сплячу княжну в усій красі. Та, видно, не судилося. У квітні 1718 року в Лаврі сталася страшна пожежа. Від непогашеної свічки загорілася одна келія. Полум'я швидко перекидалося на сусідні дерев'яні будівлі. Вогонь, наче лютий вовк, поїдав на своєму шляху все, що горіло. Пошкодив навіть муровані споруди. Багато втрат поніс монастир від спустошливої пожежі. Святі мощі Юліанії також майже згоріли. Вцілілі останки перенесли в Ближні печери, де вони спочивають і донині. Благодаті ж своєї мощі святої діви не втратили. Багатьом, хто приходить зі щирою молитвою до святої, мощі стали ліками від страждань. Особливо шанують святу діву жінки, прохаючи у неї сімейного миру та злагоди, а дівчата – щасливого заміжжя.

❖ Ось так, на початку 17 століття, Господь явив усім на диво нову святу, яка прожила на землі недовге, проте ангельське життя. І відтоді для всіх людей свята Юліанія стала великою помічницею та заступницею на небі. Вже в наші часи задзвонили дзвони в рідному місті святої: розпочалася служба в першому в Україні храмі, збудованому на честь праведної діви Юліанії, княжни Ольшанської.

За матеріалами інтернет-видань підготував

Микола ОТИЧЕНКО

Кросворд

По вертикалі: **1**. Місце, в якому що-небудь зламано. **4**. Птах родини чаплевих. **8**. Муніципалітет у Франції, у регіоні Нор-Па-де-Кале, департамент Нор. **10**. Період, докорінно відмінний від попереднього. **11**. Місто обласного значення в Запорізькій області. **14**. Прохідна риба родини лососевих. **15**. Вживається для вираження незгоди з чим-небудь, неприйнятності чогось (іноді з відтінком іронії). **17**. Естрадний ансамбль, що поєднує виконання музики і спів. **18**. Сімнадцята літера грецької абетки. **19**. Вигадана істота із «Володаря перснів» Толкіна. **20**. Звуконаслідування, що означає звук від ходіння, бігу. **21**. Рано ... пізно. **22**. Земноводна тварина або плазун. **24**. Одна зі складових назв звуків, те саме, що D або d. **25**. Сорт кримської яблуні. **27**. Предмети, які використовують для показу під час навчання, а також метод навчання, що грунтується на використанні таких предметів. **30**. Російська телекомпанія. **31**. Австрійський олімпійський комітет. **32**. Податок, данина. **33**. Велике, безладне, неорганізоване скупчення людей; натовп.

По вертикалі: **1**. Втрачання бажання, прагнення до чого-небудь (розм.). **2**. Безліса рівнина, широкий простір, поле. **3**. Одне з дванадцяти сузір'їв зодіаку. **5**. Один зі священних текстів індуїзму, складених 34 тисячі років тому в Стародавній Індії упродовж періоду, який називають ведичним. **6**. Група довгохвостих папуг. **7**. «...-картопля» (українська народна пісня). **9**. Збирання, гребучи чим-небудь, в одне місце, докупи. **12**. Гучний, протяжливий крик тварини. **13**. Річка, притока Волги. **16**. Тас-... (невеликий острів у Східно-Сибірському морі, що є частиною островів Анжу в складі Новосибірських островів). **18**. Річка на території Німеччини, права притока Рейну. **22**. Бадилля, ботвина. **23**. Державна автомобільна інспекція. **25**. Хижий нічний птах з великою круглою головою, великими очима й коротким гачкуватим дзьобом. **26**. Людина, що доглядає за мисливськими собаками і бере участь у полюванні. **28**. Автоматична телефонна станція. **29**. Частина якого-небудь твору, збірки творів, видання, яка становить окрему книжку.

Відповіді:

По горизонталі: **1**. Злом. **4**. Квак. **8**. Нав. **10**. Ера. **11**. Енергодар. **14**. Нерка. **15**. Ха. **17**. Віа. **18**. Ро. **19**. Орк. **20**. Тун. **21**. Чи. **22**. Гай. **24**. Ре. **25**. Синап. **27**. Наочність. **30**. НТВ. **31**. АОК. **32**. Ясак. **33**. Юрма.

По вертикалі: **1**. Знеохочення. **2**. Лан. **3**. Овен. **5**. Вєда. **6**. Апа. **7**. Картопелька. **9**. Згрібання. **12**. Рев. **13**. Ока. **16**. Апи. **18**. Рур. **22**. Гни. **23**. ДАІ. **25**. Сова. **26**. Псар. **28**. АТС. **29**. Том.

Громадська думка

Засновник:
ПП "Редакція газети "Громадська думка"
Редактор ***Валентина Храбуст***

Адреса редакції: Київська область, м. Біла Церква, вул. Партизанська, 18.
Телефони: 6-33-02.
E-mail: grom.dumka@ukr.net
Надруковано в ТОВ "Білоцерківдрук", м. Біла Церква, бульв. Олександрійський, 22.
Газета виходить щоп'ятниці.
Тираж згідно із замовленням.

Розрахунковий рахунок
UA 613003460000026000025662401
в ПАТ "Альфа-Банк" в м. Києві
Код ЗКПО 13723251
Реєстр. свідоцтво: серія КІ № 1739 від 17.01.2019 р.

Матеріали і фотознімки, надіслані до редакції, не рецензуються і не повертаються.
Думки авторів публікацій у «Громадській думці» не завжди збігаються з точкою зору редакції.
За достовірність фактів відповідальність несе автор.
За зміст реклами відповідає рекламодавець.
Редакція листується з читачами тільки на сторінках газети.